

Sveton om Domitians inddrivelse af den jødiske skat

Sveton (ca. 75 - 150 e.Kr.) var romersk historieskriver, der i omkring år 121 udgav en række biografier om de romerske kejsere (*De Vita Caesarum*). Som embedsmand havde Sveton adgang til de kejserlige arkiver, men benyttede sig ligeledes af mundtlig overlevering og anekdoter.

Efter at han [Domitian] var kommet i pengenød ved sine udgifter til bygninger og skuespil og ved sin forhøjelse af solden,¹ forsøgte han ganske vist at formindske soldaternes antal for at nedsætte militærudgifterne; men da han mærkede, at han derved blev udsat for angreb af barbarerne, uden dog at kunne klare sig i sin finansnød, gav han sig til at røve på den hensynsløseste måde. Levendes og afdødes formuer blev beslaglagt alle vegne, lige meget hvem der anklagede dem, og hvad de blev beskyldt for; det var nok, at der fremsattes en påstand om en hvilken som helst handling eller ytring af vedkommende mod kejserens majestæt. Vildfremmede menneskers arv konfiskeredes, når blot der fandtes en, der sagde, at han havde hørt af den afdøde, medens han levede, at kejseren var hans arving. Med ganske særlig strenghed håndhævedes skattebestemmelserne angående jøderne;² de ramte dem, som enten levede efter jødisk ritus uden anmeldelse,³ eller havde hemmeligholdt deres jødiske herkomst og ikke betalt den skat, der var pålagt nationen.⁴ Jeg husker, at jeg som ganske ungt menneske har været til stede, medens en 90-årig olding blev undersøgt af en prokurator og talrige bisiddere, for at se, om han ikke var omskåren. [...]

Hovmod viste han [Domitian] ved, at begynde en officiel skrivelse, som han dikterede i sine prokuratorers navn, med følgende ord: "Vor hersker og Gud [*dominus et deus*] byder at gøre som følger." Herefter blev det siden regel, at han heller aldrig tituleredes anderledes i skriftlige eller mundtlige henvendelser, fra hvem det så var.

Sveton: *De Vita Caesarum* (Domitian 12). Oversættelse af A. B. Drachmann: *Svetons kejserbiografier*, Kbh. (1911-1916). Genudg. 1963 (*Romerske kejsere*) vol. II: s. 155f.

---

¹ *Solden*: soldaternes lønninger

² Efter ødelæggelsen af templet i Jerusalem i år 70 pålagde kejser Vespasian personskat på alle jøder i riget. Denne skat, der erstattede den gamle tempelskat, skulle betales årligt.

³ Dvs. folk, der levede på jødisk vis eller sympatiserede med jødedommen uden nødvendig at bekende sig som jøder. Dette kunne sigte til kristne grupper.

⁴ Til denne gruppe hørte sandsynligvis kristne af jødisk herkomst. Disse havde opgivet jødedommen og betragtede sig ikke nødvendigvis længere som en del af det jødiske folk, som denne skat var pålagt.